

LL

13.4.2017

Eduskunta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Kuulemistilaisuus 18.4.2017

TyV@eduskunta.fi

HE 15/2017 vp,

Teema: erityisesti henkilöstön asema

HE MAAKUNTIEN PERUSTAMISTA JA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMISEN UUDISTUSTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Lääkäriliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen henkilöstön asemaan liittyvistä kysymyksistä, ja kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Laajat vaikutukset lääkärien työskentelypaikkoihin sekä työ- ja virkasuhteen ehtoihin

Valmisteltava palvelujärjestelmä uudistus koskettaa noin puolta kuntien ja kuntayhtymien henkilöstöstä, yli kahtasataatuhatta työntekijää. Hallituksen esityksen linjaus henkilöstön siirtymisestä liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen on oikea.

Kunnallisten työnantajien sijaan tulevat uudet maakunnalliset työnantajat ja niiden tytäryhtiöt. Osa sosiaali- ja terveystalouksissa työskentelevästä kunnallisesta henkilöstöstä työskentelee tulevaisuudessa yksityisesti omistetuissa yrityksissä.

Uudistus tulee koskemaan lähes koko Lääkäriliiton työssä käyvää jäsenkuntaa. Ensisijassa uudistus koskee kaikkia kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevia lääkäreitä hyvin konkreettisesti (noin 70 % lääkäreistä työskentelee julkisella sektorilla), koska kaikkien lääkärien työnantajataho vaihtuu. Välillisemmin uudistus koskee myös yksityisellä tai kolmannella sektorilla eri muodoissa työskenteleviä lääkäreitä.

Erityisesti perusterveydenhuollossa työskentelevien lääkärien osalta uudistus vaikuttanee myös työnkuvan ja työskentelypaikankin muutoksiin, jotka saattavat olla huomattaviakin. Konkreettisesti muutokset merkitsevät monille yksittäisille lääkäreille niin työn suorituspaikan muutosta, useita työskentelypaikkoja ja jopa tarvetta muuttaa asuinpaikkakuntaakin. Näitä muutoksia ei välttämättä koeta positiiviseksi, koska ne tulevat vaikuttamaan esim. työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen. Mainittakoon, että perusterveydenhuollossa toimivista lääkäreistä kaksi kolmasosaa on naisia ja heistä kolmannes on alle 34 -vuotiaita.

Henkilöstön siirtymisestä liikkeenluovutuksen periaattein aiheutuva palkkaerojen harmonisaation tarve on toteutettava viivytyksettä, oikeudenmukaisesti ja vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti.

Kilpailun lisääntyminen varsinkin suoran valinnanvapauden piirissä olevissa palveluissa tarkoittanee myös työpaikkojen häviämistä ja uusien muodostumista. Selvää on, että uudistuksen käynnistymistä seuraavien vuosien aikana tullaan näkemään myös terveydenhuollon työntekijöitä, lääkäreitä mukaan lukien, koskevia yt-neuvotteluja irtisanomisineen. Onkin selvää, että uudistus herättää tavattomasti huolta jäsenkuntamme piirissä. Huoli kohdistuu ennen kaikkea työpaikkojen säilymiseen kuin myös työsuhteen ehtoihin tulevaisuudessa.

Lääkärien kannalta yksi keskeinen piirre uudistuksessa on terveydenhuollon päivystyksen ja erikoissairaanhoidon palvelujen keskittäminen yliopistosairaaloihin, muihin laajan ympärivuorokautisen päivystyksen sairaaloihin ja muihin keskussairaaloihin. Vaikka erikoissairaanhoidon palvelujen keskittämisen tarvetta onkin, on huomattava, että se voi johtaa joidenkin nykyisten sairaalayksikköjen toiminnan merkittävään yksipuolistumiseen ja huonontaa niiden houkuttelevuutta työpaikkoina terveydenhuollon asiantuntijoille.

Henkilöstön osallistuminen valmisteluun

Henkilöstö on otettava vahvasti mukaan uudistuksen käytännön valmisteluun maakunnissa heti alusta lukien suunnittelemaan uusia maakunnallisia organisaatioita ja niiden toiminnan järjestelyjä.

Voimaannpanolain 6 §:ssä (Laki maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaannpanosta) ei ole riittävästi huomioitu henkilöstön edustusta väliaikaisia toimielimiä muodostettaessa. Tältä osin Lääkäriliitto esittää, että ko. 6 §:ään liitetään oma momentti, jossa säädetään henkilöstön edustuksesta kunnallisen yhteistoimintalain mukaisesti myös väliaikaishallinnon aikana.

Luottamusmiesjärjestelmästä ja luottamusmiesten ajankäytön periaatteista uusissa tuottajaorganisaatioissa on sovittava kansallisella tasolla. Luottamusmiehille tulee turvata riittävä ajankäyttö, myös väliaikaishallinnossa. Lisäksi uudistuksen yhteydessä on varmistettava työsuojeluorganisaation riittävä kattavuus.

Lakisääteinen kokonaisvastuu ja terveydenhuollon johtaminen

Lopuksi Lääkäriliitto nostaa esiin lääkärien roolin ja kokonaisvastuun terveydenhuollon keskeisenä henkilöstöryhmänä, jolla on nimenomaiset lainsäädännössä määritellyt velvollisuudet ja oikeudet päätöksentekoon terveydenhuollossa ja toiminnan kokonaisuuden johtamisessa.

Kunnioittaen

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO ry

Laura Lindholm
neuvottelujohtaja